

Kuntalaskutukselle ei ole helppoja ratkaisuja

Kuntien maksamien terveys- ja sosiaalipalveluiden laskutukselle on hyvin vaikea kehittää mallia, joka toteuttaisi edes suurimman osan esillä olleista vaatimuksista (Taulukko). Niinpä kuntalaskutusta suunniteltaessa joudutaan painottamaan eri tavoitteita ja yhdistämään eri mallien parhaita piirteitä.

Suotavana pidetään, että kukin kunta maksaa kuntalaistensa käyttämien palvelujen kustannukset (aiheuttamisperiaate), ja että kunta voi ennakoida sille tulevan laskutuksen kokonaismäärän suhteellisen hyvin ja menot eivät vaihtele voimakkaasti vuodesta toiseen (ennustettavuus).

Toivottavaa myös on, että kuntalaiset saavat terveyshyötyä käyttämistään palveluista (vastinetta maksetuille veroille) ja kuntalaskutus kannustaa tuottajia tulostavasti ja tukee palvelurakenteen kehittymistä ja palvelujen järjestämistä tehokkaasti. Tärkeää on myös, että järjestelmä on kuntien kannalta oikeudenmukainen ja ottaa huomioon kuntien taloudellisen kantokyvyn ja on lisäksi yksinkertainen ja läpinäkyvä.

Aivan viime aikoina on myös vahvasti noussut esille toive, että kuntalaskutus kannustaa kuntien alueelliseen yhteistoimintaan.

Laskutusmalleja ja -käytäntöjä on selvitetty useaan otteeseen. Meneillään olevat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukset yhteistoiminta-alueineen ja laajan väestöpohjan kuntayhtymineen, hoitokäytäntöjen muuttuminen sekä terveydenhuoltolain mukana tuleva potilaan valinnanvapauden lisääntyminen ovat herättäneet kiinnostusta myös perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen laskutusperusteisiin ja -käytäntöihin.

KORVAUSMENETELMÄ	VAIKUTUS						
	Edulliset hallintokulut	Kustannuskehityksen hallinta	Kannustaa tuottavuuden parantamiseen	Kannustaa hoitamaan enemmän potilaita	Kannustaa lisäämään suoritteita per potilas	Vaikutus laatuun	Vaikutus yhteisvastuulisuuteen
<u>Suoritekorvaus</u>							
Käynti	+	---	---	+	+	---	---
Hoitopäivä	+	---	---	---	---	---	---
Toimenpide	---	+	+	+	++	---	---
Org-ryhmä	---	+	+++	++	+	++	---
<u>Kapitaatikorvaus</u>	++	++	+	---	---	+	++
<u>Kokonaiskorvaus</u>	++	++	+	---	---	+	+
<u>Kiinteä budjetti</u>	++	++	---	-	---	---	+

+++ hyvä, ++ tyydyttävä, --- huono

Taulukko. Keskeisten erikoissairaanhoidossa käytössä olevien korvausmenetelmien todennäköiset vaikutukset. (Perustuu taulukkoon julkaisussa Pekurinen, M., Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja, 4/2007)

Raimo Jämsen
finanssineuvos
Hallinto- ja suunnitteluosasto
Sosiaali- ja terveysministeriö
etunimi.sukunimi@stm.fi

Markku Pekurinen
osastjohtaja
Palvelujärjestelmäosasto
etunimi.sukunimi@thl.fi